

Souhrnná teritoriální informace Jamajka

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem
ČR v Caracasu (Venezuela) ke dni 31.01.2011

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

1.1. Oficiální název státu

- Jamajka (JAMAICA)

1.2. Rozloha

- 10 991 km²

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

- 2,9 mil. obyvatel (2009)
- 252/km²
- 1,2 mil. (2008)

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

- průměrný roční přírůstek: 0,5 % (2009)
- městské osídlení: 56 %
- porodnost: 21/1 000 obyvatel (2009)
- dětská úmrtnost: 16/1 000 narozených (2009)
- průměrná délka života: ženy 75 let, muži 72 let
- negramotnost: 12,1 % (2003 odhad)

1.5. Národnostní složení

- Afričané: 90,9 %
- Indové: 1,3 %
- běloši: 0,2 %
- Číňané: 0,2 %
- smíšené: 7,3 %

1.6. Náboženské složení

- protestantské: 62 % (včetně Moravských bratrů)
- katolické: 4 %
- ostatní (vč. spiritist. kultů): 34 %

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

- angličtina, anglické patois

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

- Správní uspořádání: 14 farností
- Hlavní město: Kingston (540 000 obyvatel)
- Další velká města: Spanish Town (110 000), Portmore (94 000), Montego Bay (82 000)

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

- jamajský dolar (JMD), 1 JMD=100 centů

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

- 1. ledna: Nový rok
- únor–březen: Popeleční středa
- březen–duben: Velikonoce – Velký pátek a velikonoční pondělí
- 1. května: Svátek práce
- 1. srpna: Den vyhlášení emancipace
- 7. srpna: Den nezávislosti
- 16. října: Den národních hrdinů
- 25. prosince: Vánoce
- 26. prosince: tzv. Family Day

Případně-li svátek na víkend, je slaven v první všední den, který následuje.

Během víkendů je většina obchodních středisek a restaurací uzavřena.

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Zvyklosti důležité pro obchodní kontakty na Jamajce jsou odpovídající zvyklostem v latinskoamerických zemích. Dochvilnost sice není obecně očekávána, nicméně na obchodní schůzky je obvyklé se dostavit s minimálním zpožděním do 15 minut. Nabídky a dokumentaci je nutné předkládat v kompletním stavu v angličtině a doložit ji příslušnými katalogy, prospekty, CD a disketami s podrobnou technickou specifikací. Jamajský partner očekává obvykle pozvání na pracovní oběd či večeři po uzavření úspěšného obchodního jednání. Obvyklé jsou také drobné dárky a pozornosti pro jeho rodinu a reklamní předměty pro jeho personál.

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Zdravotní péče pro české občany a občany EU je na dostatečné úrovni poskytována převážně jen soukromými zařízeními a je placena hotově. Uzavření kvalitního zdravotního pojištění před cestou je tedy nutno věnovat odpovídající pozornost. Náklady na ošetření jsou pojištěnci vyplacena až po návratu do ČR. I přesto, že každá farnost disponuje vlastním státním zdravotnickým zařízením, medicínská zařízení na odpovídající úrovni jsou pouze v Kingstonu a v Montego Bay. Dostupnost záchranné služby je malá, do vzdálenějších oblastí nedosáhne vůbec.

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Státní příslušníci zemí bývalého Commonwealthu nemusí mít vízum. Ministr národní bezpečnosti může nařídit vízový režim pro příslušníky zemí:

- Kajmanské ostrovy
- Pákistán
- Srí Lanka
- Nigérie
- země, u kterých zavede vízovou povinnost Minister of National Security.

Všechny ostatní národnosti (mimo Commonwealth) vstupující do země jako rezidenti, studenti nebo uchazeči o zaměstnání, včetně jejich rodinných příslušníků musí mít vízum.

Ke vstupu do země je vyžadováno vízum, k jehož obdržení je nutno vyplnit žádost, předložit pas platný alespoň 6 měsíců a zpáteční letenku, či víza zemí, do kterých bude cestovatel odjíždět. Po cestovateli může být vyžadováno, aby prokázal dostatečné peněžní prostředky na pobyt (hotovost, kreditní karta, turistický poukaz apod.).

Cizí státní příslušníci a příslušníci zemí Commonwealthu, kteří vstupují do země krátkodobě za účelem obchodním (konzultace, meetingy, inspekce, opravárenství, technická pomoc) jsou považováni za „visitors“ a délka jejich pobytu nesmí přesáhnout 30 dní a kumulovaný počet dní během kalendářního roku nesmí přesáhnout 180 dní. Doporučuje se předkládat žádosti o vízum nejméně 21 dní před plánovaným odletem na Jamajku. Žádosti o prodloužení pobytu se předkládají na Immigration, Citizenship and Passport Services před uplynutím doby pobytu. Cizinci starší 16 let, kteří budou obývat ostrov rezidentně, se musí zaregistrovat, poplatek za registraci činí 2 000 JMD. Tyto žádosti se vyřizují do 5. dnů.

Čeští turisté potřebují vízum, nicméně ČR je zařazena do skupiny zemí s usnadněným a zjednodušeným procesem schvalování víz. Vízum uděluje vždy příslušný zastupitelský úřad. Víza mohou být rovněž udělena při vstupu do země (letišť, přístavy).

Osoby, které navštěvují Jamajku z jiných důvodů než turistických, musí požádat o vízum na některém ze zastupitelských úřadů Jamajky, či v místě vstupu do země.

Celní opatření

Jamajské celní předpisy zakazují dovoz zbraní a střeliva, zemědělských produktů a domácích zvířat. Bližší informace podá nejbližší zastupitelský úřad. Při odjezdu ze země je nutno uhradit odletovou daň.

Země je poměrně bezpečná, v centru Kingstonu a v Montego Bay je však možné setkat se s pouličními zločineckými skupinami a přestřelkami. V případě demonstrací existuje možnost zátarasů na cestách, zejména na přístupové cestě k mezinárodnímu letišti Norman Manley. Letoviskům obvykle toto nebezpečí nehrozí. Je doporučeno dbát zvýšené opatrnosti po setmění a pokud možno se vyhýbat nebezpečným čtvrtím.

V zemi je poměrně snadný přístup k tzv. měkkým drogám. Jamajka má však velmi přísné zákony, týkající se pašování drog, za které hrozí vysoké tresty odnětí svobody. Běžnými jsou vysoké pokuty a odnětí svobody od 6. měsíců do 3 let. Odjíždějící turisté musí počítat s pečlivou protidrogovou kontrolou.

Na Jamajce se jezdí vlevo. Mezinárodní řidičský průkaz je platný, musí však být předložen současně pas a platné vízum. Řidiči jsou povinni použít bezpečnostní pásy a řidiči motocyklů přílby. Dopravní značení je velmi špatné a je proto snadné zabloudit. Zákazníci používající taxislužbu by si měli všimnout červenobílé SPZ s nápisem „PP“, což identifikuje licencované služby.

Další informace k vízové problematice je možno získat na:

IMMIGRATION, CITIZENSHIP AND PASSPORT SERVICES

Ministry of National Security
25, Constant Spring Road
Kingston 10
JAMAICA
Telefon: 00876-906 13 04 nebo 754 44 88
Fax: 00876-908 01 54
web: www.mns.gov.jm/immigration

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

V období od června do listopadu je možný výskyt uragánů.

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

Nerezidentní ZÚ ČR sídlí v Caracasu, Venezuela (do 31. 1. 2011).

Adresa:

EMBAJADA DE LA REPUBLICA CHECA

Quinta Isabel, Calle Los Cedros, Country Club de Caracas
Apartado 61.981
Caracas 1060-A, Venezuela
Telefon: 0058-212-261 17 46, 261 85 28
Fax: 0058-212-266 39 87
e-mail: caracas@embassy.mzv.cz, commerce_caracas@mzv.cz

Působnost ZÚ Caracas (do 31. 1. 2011):

Venezuela, Surinam, Guyana, karibské ostrovní země Velkých a Malých Antil (kromě Kuby) – Jamajka, Dominikánská republika, Haiti, Barbados, Grenada, Dominika, Antigua a Barbuda, Svatý Kryštof a Nevis, Svatá Lucie, Svatý Vincenc a Grenadiny, Trinidad a Tobago

V nejbližší době bude otevřen Honorární konzulát ČR na adrese:

HONORARY CONSULATE OF THE CZECH REPUBLIC

93, King Street
Kingston
Jamaica, W.I.
Telefon: 001-876-922 49 03
Fax: 001-876-948 84 76
Mobilní telefon konzula: 001-876-869 87 88
e-mail: jm@josephsja.com
Honorární konzul: p. James M. Joseph

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

Na Jamajce nemá zastoupení žádná z výše uvedených českých institucí.

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Ambulance, hasiči: 110
- Policie: 199

1.18. Internetové informační zdroje

- www.boj.org.jm centrální banka
- www.jamaicamarketplace.com/government.asp vládní instituce
- www.jis.gov.jm informační služba
- www.statinja.com statistiky
- www.wikipedia.org/wiki/Jamaica obecné informace
- www.oanda.com směnné informace
- www.cabinet.gov.jm vláda
- www.jamaicanaffairs.com zahraniční vztahy a obchod
- www.britannica.com/nations/Jamaica všeobecné
- www.cia.gov/publications/factbook všeobecné
- www.jamaica.com všeobecné
- www.lonelyplanet.com/worldguide/Jamaica všeobecné
- www.census.gov/foreigntrade/balance zahraniční obchod
- www.doingbusiness.org.jm podnikání
- www.psoj.org/reports/annual roční ekonomické zprávy
- www.mfaft.gov.jm zahraniční věci a obchod
- www.investjamaica.com investiční klima
- www.heritage.org/research/features/Jamaica ekonomické svobody aj.
- www.worldbiz.com/Jamaica.html světový obchod, cla aj.
- www.mct.gov.jm Ministerstvo průmyslu, technologie, energetiky a obchodu
- www.fantasyisle.com turistika, obch. oborové komory aj.

1.19. Adresy významných institucí

THE BANK OF JAMAICA

Governor Mr. Derek Lattibeaudiere
Nethersole Place
P.O.Box 621
Kingston
Telefon: 876-922 07 50
Fax: 876-922 08 54
e-mail: info@boj.org.jm
web: www.boj.org.jm
kontakt pro další informace: Mr. John Robinson
e-mail: john.robinson@boj.org.jm

MINISTRY OF INDUSTRY, TECHNOLOGY, ENERGY AND COMMERCE

Ministr: Phillip Paulwell
web: www.mct.gov.jm
kontakt pro další informace:
Mrs. Antoinette Anderson
Assistant to the Minister
e-mail: vanderson@mct.gov.jm

Telefon: 00876-929 89 90

MINISTRY OF FINANCE AND PLANNING

30, National Heroes Circle
Kingston 4
Telefon: 876-922 86 00-16
Fax: 876-922 70 97
web: www.mof.gov.jm

STATISTICAL INSTITUTE OF JAMAICA

(STATIN)
97B Church Street
Kingston
Telefon: 876-967 26 80-9, 926 21 75-6
Fax: 876-967 22 39
web: www.statinja.com

PLANNING INSTITUTE OF JAMAICA

8, Ocean Blvd.
Kingston Mall
Telefon: 876-967 36 90, 967 49 10-17
Fax: 876-967 36 88
web: www.pioj.gov.jm
e-mail: doccen@mail_colis.com

FINANCIAL SERVICES COMMISSION

39-43 Barbados Ave.
Kingston 5
Telefon: 876-906 30 10-2
Fax: 876-906 30 18
e-mail: inquiry@fscjamaica.org

JAMAICA TRADE AND INVEST
(JAMAICA PROMOTIONS/JAMPRO)

President: Mr. Robert Gregory
18, Trafalgar Road
Kingston 10
Telefon: 876-978 77 55
Fax: 876-978 43 41
web: www.jamaicatradeandinvest.org.jm
kontakt pro další informace: rgregory@jti.org.jm

THE JAMAICA CHAMBER OF COMMERCE

President: Mr. Mark Myers
Shops 13-15 UDC Building
12, Ocean Boulevard
Kingston
Telefon: 876-922 01 50
Fax: 876-924 90 56
e-mail: info@jamaicachamber.org.jm
web: www.jamaicachamber.org.jm
kontakt pro obecné informace: Mrs. Patricia Peart
e-mail: programmeofficer@jamaicachamber.org.jm

PRIVATE SECTOR ORGANIZATION OF JAMAICA (PSOJ)

President: Mr. Christopher Zacca
The Carlton Alexander Building
39, Hope Road
Kingston 10
Fax: 876-927 51 37
web: www.psoj.com
kontakt pro další informace:

Mrs. Tanya Pringle - Director of Corporate and Public Communications

e-mail: tanyap@psoj.org

Telefon: 876-9276238

AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE

Jamaica Pegasus

81, Knutsford Blvd.

Saint Andrew

Telefon: 00876-929 78 66

Fax: 00876-929 85 97

web: www.amchamjamaica.org

JAMAICA EMPLOYERS FEDERATION

24, Ruthven Road

Saint Andrew

Telefon: 00876-926 67 62, 55 24, 69 08

Fax: 00876-968 45 76

e-mail: info@jamaicaemployers.com

web: www.jamaicaemployers.com

JAMAICA EXPORTERS ASSOCIATION

1, Winchester Road

Kingston

Telefon: 00876-920 67 02, 960 88 84

e-mail: infojea@exportja.org

web: www.exportjamaica.org

JAMAICA HOTEL AND TOURIST ASSOCIATION

2, Ardenne Road

Saint Andrew

Telefon: 00876-920 34 82, 926 36 35/6

Fax: 00876-929 10 54

e-mail: info@jhta.org

web: www.jhta.org

JAMAICA MANUFACTURERS ASSOCIATION

85A, Duke Street

Saint Andrew

Telefon: 00876-922 88 80-3

Fax: 00876-922 92 05

e-mail: jma@cwjamaica.com

web: www.jma.com.jm

JAMAICA PROMOTIONS CORPORATION

18, Trafalgar Road

Saint Andrew

Telefon: 00876-978 77 55, 978 33 37

Fax: 00876-946 00 90

e-mail: jampro@investjamaica.com

web: www.investjamaica.com

SMALL BUSINESS ASSOCIATION OF JAMAICA

2, Trafalgar Road

Saint Andrew

Telefon: 00876-927 70 71

Fax: 00876-978 27 33

web: www.sbj.org.jm

TRADE BOARD

Trade Administrator: Mr. Claude Fletcher

web: www.tradeboard.gov.jm

kontakt pro další informace:

Mr. Michael Laing
Assistant Trade Administrator
e-mail: mlaing@tradeboard.gov.jm
Telefon: 00876-969 59 44

THE JAMAICA BUREAU OF STANDARDS

Executive Director: Dr. Camella Rhone
web: www.bsj.org.jm
kontakt pro další informace:
Mr. Gladstone Rose – Senior Director/Technical Services
e-mail: grose@bsj.org.jm
Telefon: 00876-926 31 40

THE JAMAICA CUSTOMS DEPARTMENT

The Commissioner of Customs - Mr. Hector Jones
web: www.jacustoms.gov.jm
kontakt pro další informace:
Mrs. Anneke Rouseau - Director of Public Relations
e-mail: public.relations@jacustoms.gov.jm
Telefon: 00876-922 51 40-8

2. Vnitropolitická charakteristika

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Státní zřízení:

Monarchie parlamentního typu s dvoukomorovým parlamentem

Platná ústava:

6. 8. 1962

Ústavní a politický systém:

Konstituční monarchie se vzájemně oddělenými mocemi – výkonnou, zákonodárnou a soudní

Moc výkonná:

- v čele je předseda vlády, který je jmenován generálním guvernérem jako předseda většinové strany v Poslanecké sněmovně Parlamentu
- Hlava státu královna Alžběta II. (od 6. 2. 1952) zastupovaná generálním guvernérem Patrickem Allenem (od 15. 2. 2009)
- Předseda vlády: Bruce Golding (MP)

Moc zákonodárná:

- dvoukomorový Parlament složený ze Senátu (21 členů) a Poslanecké sněmovny (60 členů). 13 členů Senátu je jmenováno generálním guvernérem na doporučení předsedy vládnoucí strany a 8 na doporučení předsedy hlavní opoziční strany. Členové Poslanecké sněmovny jsou voleni přímo na 5leté období. Poslední volby proběhly v říjnu 2002.
- Předseda Senátu: Oswald Harding
- Předseda Poslanecké sněmovny: Michael Pert
- Mluvčí Poslanecké sněmovny (Parlamentu) Delroy Chuck

Moc soudní:

- Nejvyšší soud (soudce jmenuje generální guvernér na návrh premiéra), Apelační soud
- Volební systém: v zemi platí všeobecné hlasovací právo pro všechny občany starší 18. let

Hlavní politické strany:

- vládní strany: Lidová národní strana (PNP), Jamajská labouristická strana (JLP), Národní demokratické hnutí (NDM)

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

Královna Alžběta II. zastupovaná generálním guvernérem Patrickem Allenem.

2.3. Složení vlády

- Předseda vlády vč. agendy bezpečnosti, plánování a rozvoje (premiér): Bruce Golding
- Vicepremiér: Kenneth Baugh

-
- Ministr zahraničních věcí a zahraničního obchodu: Kenneth Baugh
 - Ministr financí: Audley Shaw
 - Ministr veřejných služeb: Audley Shaw
 - Ministr národní bezpečnosti: Derrick Smith
 - Ministryně spravedlnosti a generální prokurátor: Dorothy Lightbourne
 - Ministr zemědělství: Christopher Tufton
 - Ministr turistiky: Edmund Bartlett
 - Ministr školství: Andrew Holnes
 - Ministr průmyslu a obchodu: Karl Samuda
 - Ministr hornictví, energetiky a telekomunikací: Clive Mulling
 - Ministr vody a bydlení: Horace Chang
 - Ministr práce a sociálního zabezpečení: Pearnel Charles
 - Ministr zdravotnictví a životního prostředí: Rudyard Spencer
 - Ministr dopravy a veřejných prací: Mike Henry
 - Ministr informací, kultury a mládeže: Olivia „Babsy“ Grance
 - Ministři bez portfeje:
 - James Robertson (při úřadu premiéra)
 - Don Wehby (při ministru financí)
 - Dwight Nelson (při ministru veřejných služeb)

3. Zahraničně-politická orientace

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

UNO, AIEA, FAO, ICAO, IFAD, IHO, ILO, IMO, IMF, ITU, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UPU, WHO, WMO, ACP, OAS, OPANAL, G-15, Skupina 77, INTERPOL, CARICOM, IADB, IBRD, ICFTU, ICRM, IDA, IFC, IFRCS, IOC, IOM, LAES, MIGA, NAM, OPCW, WCO, WFTU, WIPO, WTO, Commonwealth of Nations

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

CARICOM, ACP, WTO

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

Jamajka nemá s ČR uzavřenou žádnou bilaterální dohodu.

4. Ekonomická charakteristika země

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

Jamajka je ekonomikou volného trhu, jak se státním, tak soukromým sektorem. Její ekonomika je poháněna zejména zdroji deviz z odvětví turistiky a hornictví. Jamajka je zemí se středními příjmy a dovozcem ropy, která vyzkoušela různé strategie pro svůj ekonomický rozvoj, zejména během 70. a 80. let. Má druhý největší HDP ze zemí karibského Commonwealthu – za významným vývozcem ropy Trinidadem a Tobagem. Nejvýznamnějším odvětvím ekonomiky je bauxit a oxid hlinitý (alumina), dále turistiky, průmyslová výroba a zemědělství. Odvětví těžby a zpracování bauxitu a oxidu hlinitého jsou cílem zahraničních investic a zdrojem devizových příjmů země.

Jamajka má přírodní zdroje, především bauxit a ideální klimatické podmínky pro zemědělství a turistiky. Objevení bauxitu v r. 1940 a následující zavedení průmyslu na jeho zpracování posunulo ekonomiku Jamajky od zemědělské produkce, především cukru a banánů. V 70. letech se Jamajka stala světovým lídrem ve vývozu tohoto bauxitu za vydatné podpory zahraničních investic. Země musela čelit vážným problémům, ale má potenciál pro ekonomický růst a modernizaci. Jamajská ekonomika trpěla negativním vývojem ekonomiky po období několika let a poprvé teprve od r. 2000 znovu roste.

Vláda prosazuje programy ekonomické liberalizace a stabilizace odstraněním směnečných kontrol plovoucími směnnými kurzy, odbouráváním cel, stabilizací jamajské měny, snižováním inflace a odstraňováním restrikcí pro příliv přímých zahraničních investic. Dodržuje však striktní fiskální kázeň, prosazuje větší otevřenost země obchodním a finančním tokům, liberalizaci trhu a snižování vlivu vlády na podnikatelské prostředí. Značný podíl národní ekonomiky byl vrácen do soukromého sektoru prostřednictvím privatizačních programů. Makroekonomické stabilizační programy zavedené v r. 1991 se soustředily na tvrdou daňovou a monetární politiku a přispěly ke kontrolovanému snížení míry inflace na přijatelných 7 až 8 %.

Silnou stránkou Jamajky je v současnosti stabilní vnitropolitická a ekonomická situace, liberální trh otevřený pro zahraniční investice, možnost repatriace výnosů, logistická dostupnost a strategická poloha v Karibiku, příznivé investiční klima ve vládou podporovaných sektorech, jako je turistiky, zemědělství, volné zóny aj.

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

HDP v běžných cenách v mld. USD a tempo růstu HDP v % v letech

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
HDP	9,4	10,4	10,7	11,4	11,6	11,9
růst v %	1,4	2,5	1,4	1,2	1,4	1,5

HDP per capita v USD

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
HDP	3 532	3 877	3 998	4 100	4 176	4 233
HDP v PPP	4 270	4 494	4 654	4 866	5 013	

Pramen: prognóza IMF

Největší přírůstky zaznamenalo v posledních letech zemědělství, rybolov a těžební průmysl.

Podíl na tvorbě HDP dle sektorů (r. 2009):

- Zemědělství: 6,0 %

- Průmysl: 32,7 %
- Služby: 61,3 %

Pramen: Bank of Jamaica, září 2010

Míra inflace v % v letech 2005–2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	15,3	8,6	6,6	7,1	7,6	7,3

Bank of Jamaica, září 2010,

Míra nezaměstnanosti v % v letech 2005–2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	15,0	11,5	11,3	12,3	12,7	12,8

Pramen: CIA World Factbook, listopad 2009

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Těžební průmysl

Těžební průmysl, i po poklesu výkonnosti v 80. letech, je nejdůležitějším průmyslovým odvětvím jamajské ekonomiky a hlavním zdrojem deviz do státního rozpočtu. Dominantním minerálem je bauxit, jeho těžba a zpracování. Těžba bauxitu vytváří přes 50 % exportních příjmů již od 60. let, nicméně dlouhodobě klesá. Naopak roste sektor turistiky.

Zásoby bauxitu překračují 1,5 mld. tun a při současném tempu těžby se odhadují na příštích 150 let. Jamajský bauxit není mimořádně čistý, jedna tuna obsahuje pouze 0,4 tuny oxidu hlinitého (aluminy). Komparativní výhodou ostrovního bauxitu je snadná těžba kovové rudy uložené mělce pod povrchem země. Jamajský průmysl bauxitu je nucen dovážet velké množství hydroxidu sodného a těžké důlní stroje a těžební zařízení.

Jamajka má dále značné zásoby různých komerčně využitelných minerálů, jako je vápenec, sádrovec, křemík (SiO₂) a mramor, vápenec pokrývá 80 % plochy ostrova a jeho zásoby jsou odhadovány na 50 mld. tun nejvyšší kvality. Sádrovec těžený na východě Jamajky je druhým nejdůležitějším minerálem s 80% čistotou a zásoby se odhadují na 40 milionů tun. Využívá se v místní výrobě dlaždic, obkladaček a cementu, nicméně přes 90 % minerálu a jeho derivátů (anhydrit) se vyváží v nezpracovaném stavu do USA a Latinské Ameriky.

Průmyslová výroba

Na malou rozvojovou zemi má Jamajka diverzifikovanou průmyslovou výrobu. Cukr, kondenzované mléko, rum, jedlé oleje, textilní potahy a koberce, cigarety a obuv jsou nejdůležitějšími sektory průmyslové výroby, která dále zahrnuje různé další průmyslové výrobky jako kyselinu sírovou, čisticí prostředky, hnojiva, benzin, ropu, akumulátory, ocel, oděvy a konfekci, minerální paliva aj. Průmyslová výroba představuje cca 15,7 % tvorby HDP a zaměstnává cca 130 000 pracovníků, tj. 12 % celkové pracovní síly.

4.4. Stavebnictví

Odvětví stavebnictví, po značném poklesu své výkonnosti v 80. letech, zaznamenalo růst v průběhu expanze těžebního průmyslu bauxitu a růstu turistiky začátkem tohoto tisíciletí, kdy byly realizovány projekty do výstavby infrastruktury. Předchozí pokles výkonnosti stavebnictví byl způsoben nedostatkem investic. Běžnými stavebními aktivitami byla výstavba nových závodů na zpracování bauxitu, hotelových komplexů a bytoven. Rostla také výroba stavebních materiálů souběžně s dovozem železa, oceli a stavebního dříví. Výroba cementu dosáhla 300 000 tun. Ocel se vyrábí společností Caribbean Steel

Company a BRC Ltd. v objemu téměř 20 000 tun. Klíčovými finančními institucemi pro sektor stavebnictví jsou The Jamaica Mortgage Bank a National Housing Trust.

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Zemědělství je stále významným odvětvím pro jamajskou ekonomiku, hlavně pro zaměstnanost. Jamajské zemědělství je založeno na rostlinné výrobě, vyrábějící pro zahraniční trhy a financované externím kapitálem.

Pěstuje se především cukrová třtina, banány, káva, citrusy a koření na export. Dále zemědělské plodiny jako jsou yamy, brambory, zelené banány, maniok, luštěniny, dýně a tykve a široká škála tropické zeleniny a ovoce (papája, mango, paprika aj.). V posledních letech vykazuje ekonomika přebytky zahraničně obchodní bilance zemědělské produkce.

Rozšiřují se chovy drůbeže, koz, hovězího dobytka a na významu nabývá mlékárenský průmysl.

Rozvíjí se rybolov říční (nové chovné farmy na říční okouny) a mořský rybolov. Roste také produkce ornamentálních tropických akvarijních rybek, okrasných květin a organických potravin, určených zejména na export.

Výhody investování do zemědělství:

- celní úlevy na vozidla dovážená výhradně pro zemědělské účely
- úlevy z daně ze zisku ze zemědělské produkce až na 8 let
- služby modernizace průmyslu pro zlepšení vybavení zemědělství
- úlevy ze všeobecné spotřební daně (GTC) na specifické zemědělské účely
- propagační a marketingové agentury, které jsou nápomocny kupujícím a při vyřizování místní dokumentace přes agentury JAMPRO a JETCO

4.6. Služby

Turistika je jedním z hlavních zdrojů příjmů deviz. Největší počet turistů, cca 70 % všech návštěvníků ostrova, přichází již tradičně z USA. Do země jezdí každoročně více než 800 000 turistů z USA, cca 10 000 amerických občanů je trvale usazeno na Jamajce. V počtu turistů následuje Velká Británie s cca 10 % a Kanada s 8 %. Sektor má ubytovací kapacity přibližně 13 500 pokojů a největší škálu atrakcí vhodných pro rozvoj cestovního ruchu.

Turistika je soustředěna převážně na severním pobřeží, nejnavštěvovanější letoviška se nacházejí v oblasti Montego Bay, Ocho Rios a Negrilu.

Významné pro ekonomiku státu jsou také finanční a bankovní služby a pojišťovnictví, především v návaznosti na turistický ruch. Další informace o sektoru služeb jsou uvedeny v bodech 4.7. doprava a telekomunikace.

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

Doprava

Vláda v posledních 3 letech věnuje zvýšenou pozornost zlepšení dopravního systému v zemi. Byla zahájena řada projektů zejména na rekonstrukci a údržbu silniční sítě. Největšími dvěma rozvojovými projekty je výstavba dálnic Highway 2000 a The North Coast Highway.

Jamajská přístavní správa (The Port Authority of Jamaica) je hlavním námořním úřadem odpovědným za provozování a rozvoj ostrovních přístavů pro námořní nákladní i osobní přepravu. Hlavním zámořským přístavem Jamajky je Kingston, následovaný přístavem v Montego Bay a přístavními kapacitami pro

výletní parníky v Ocho Rios a v Port Antonio. Přístav v Kingstonu je 7. největším přírodním přístavem na světě a nachází se cca 32 mil od obchodních cest vedoucích Panamským průplavem. Největším terminálem v kingstonském přístavu je The Kingston Transhipment Terminal, který slouží jako významné překladiště zboží v regionu, které hrají zásadní roli v rozvoji ostrovní ekonomiky.

V zemi jsou dvě mezinárodní letiště, a to letiště Norman Manley International v Kingstonu a Sangster International v Montego Bay, přes která provozuje Jamajka letecké linky do Severní a Jižní Ameriky a do Evropy. Pro domácí leteckou přepravu je v provozu několik malých letišť u větších měst a turistických komplexů.

Energetika

Jamajka nemá žádné zásoby ropy, dováží veškeré zdroje výroby elektrické energie. Dováží ropu z Mexika, Venezuely, Trinidadu a Tobaga a Holandských Antil. Více než 30 % dovážené ropy je určeno do odvětví výroby oxidu hlinitého, náročného na energetické zdroje. Ropné zdroje a dovozy jsou v rukách státní společnosti Petroleum Corporation of Jamaica (PCJ). Průměrná spotřeba ropy se blížila v 90. letech 15 mil. barelů ročně. Jediná ropná rafinérie v Kingstonu, původně vlastněná Exxonem, má rafinérskou kapacitu 36 000 barelů denně a byla státem odkoupena v r. 1982 za 55 milionů USD. Tato rafinérie má strategický význam pro Jamajku vzhledem k její závislosti na zahraniční ropě a vysokým požadavkům na ropu v ekonomice země, určené převážně pro potřeby průmyslu zpracování bauxitu.

Dále se v zemi vyrábí ethanol a je exportován od r. 1985. První závod na ethanol byl uveden do provozu v 80. letech pobočkou kalifornské firmy Tropicana, se vstupní investicí cca 23 milionů USD. Ethanol je exportován výhradně do USA, v r. 1987 jamajská vláda uzavřela dohodu s Belize o výrobě ethanolu z cukrové třtiny v Belize.

Poptávka po elektrické energii roste s agregátní poptávkou země. 96,8 % celkové elektrické energie je vyráběno na bázi ropy. Dále se elektrická energie vyrábí z vodních zdrojů (1,8 %) a na bázi bagassa (odpad při zpracování cukrové třtiny) a ostatních zdrojů (1,4 %). Energetická politika vlády se zaměřuje na zlepšení přístupu venkovských oblastí k energii v rámci Rural Electrification Programme společně s Meziamerickou rozvojovou bankou (IDB). Cca 70 % celkové elektrické energie se vyrábí vládou vlastněnou společností Jamaica Public Service Company a 30 % privátními průmyslovými obory hliníkářství, cukrovarnictví a cementářství. V parních elektrárnách se vyrábí cca 83 % energie, v hydroelektrickém systému 11 % a v kombinovaných závodech benzin/nafta 6 %.

Výroba elektrické energie v r. 2009 dosáhla výše 7 mld. kWh. Přes 60 % elektrické energie se spotřebovává v městských oblastech v Kingstonu a v Montego Bay. V r. 2009 činila spotřeba elektrické energie na obyvatele 3 kWh. Jamajka nevyváží elektrickou energii.

V zemi není jaderná energetika.

Telekomunikace

Jamajka má plně digitální telefonní komunikační systém, mobilní telefonie pokrývá přes 90 % plochy země třemi mobilními operátory – Cable and Wireless, Digicel a Oceanic Digital. Irskem vlastněný Digicel se stal univerzálním pojmem pro mobilní telefonii v celé Jamajce. Má licenci společně s Oceanic Digital na provozování mobilních služeb na nově liberalizovaném telekomunikačním trhu, který byl dříve monopolní doménou Cable and Wireless. Cable and Wireless ve snaze o znovuzískání většího podílu na jamajském trhu, uvedl do provozu nový pozemní servis HomeFone Prepaid, nicméně trh se orientoval na mobilní telefonii a zaznamenal zájem dalších operátorů o vstup do země. Jedním z nových je Flow Jamaica, která nedávno položila podmorský kabel, umožňující přístup i pro ostatní operátory, přesto však trh nemá pokrytí po celém ostrově. Jamajská vláda vydala další licence k poskytování mobilních služeb, jedním z nich je ATandT Wireless, čímž by měl být trh plně saturován.

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

Jamajka je příjemcem rozvojové pomoci. Dvěma největšími donory jsou USA a Velká Británie, bylo poskytnuto 89 milionů USD v grantech. USAID hraje vedoucí roli koordinátora donorských aktivit s dalšími dárci ve všech sektorech. Kanadská mezinárodní rozvojová agentura (CIDA) poskytuje Jamajce cca 30–34 milionů USD po dobu 5 let na vybudování kontrolních mechanismů činnosti vlády. EU plánuje utratit

91 milionů USD na zlepšení bydlení v privátním sektoru a občanskou bezpečnost, programy mládeže a dopravní infrastrukturu. USA a VB pracují společně na tématech kriminality a násilí, zatímco CIDA posiluje konkurenceschopnost jamajského malého podnikatelského sektoru. Celková roční rozvojová pomoc Jamajce se pohybuje kolem 150 mil. USD. V posledních 5 letech působila na Jamajce česká firma GET. Která v rámci rozvojové spolupráce prováděla geologický průzkum.

Jamajka poskytuje pouze humanitární pomoc převážně okolním členským zemím CARICOMu.

5. Finanční a daňový sektor

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet 2009 (v mil. JMD)

Příjmy

- daňové a nedaňové: 280 tis.
- kapitálové: 22 tis.
- transfery z kapitálového rozvojového fondu: 3 600
- zápůjční fondy: 242 tis.
- celkem příjmy: 437 tis.

Výdaje

- běžné výdaje: 280 tis.
- kapitálové: 258 tis.
- celkem výdaje: 447 tis.

Celkem saldo:

- -10 tis.

Pramen: Ministry of Finance, listopad 2010

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
1. Běžný účet	-1 078,7	-1 096,9			
A. Bilance zboží	-2 581,3	-2 944,9	-2 767	-2 224	-2553
- Export	1 664,3	2 117,3	3 464	3 672	3 879
- Import	4 245,6	5 062,2	6 231	5 896	6 432
B. Bilance služeb	600,1	802,1			
- Doprava	-273,8	-322,3			
- Cesty	1 295,7	1 613,4			
- Ostatní služby	-421,8	-489,1			
C. Důchody	-675,9	-680,7			
- Kompenzace zaměstnanců	88,5	101,0			
- Investiční důchody	-764,4	-781,7			
D. Běžné transfery	1 578,4	1 723,5			
- Oficiální	137,0	130,1			
- Soukromé	1 441,4	1 596,4			
2. Kapitálový a finanční účet	1 078,7	1 096,9			
A. Kapitálový účet	-2,7	1,5			

- Kapitálové transfery	-2,7	1,5			
- Oficiální	0,3	4,1			
- Soukromé	-3,0	-2,6			
B. Finanční účet	1 081,4	1 095,5			
- Ostatní ofic.investice	196,9	578,0			
- Ostatní soukromé investice	913,7	747,6			
- Rezervy	-228,9	-230,1			

Pramen: Bank of Jamaica, listopad 2010

Mezinárodní devizové rezervy (v mil. USD)

Kapitálové a finanční účty a příliv oficiálních a soukromých netto investic byly více než dostačující na financování deficitu běžného účtu. Ke konci prosince 2010 dosáhly brutto devizové rezervy výše 3 122 milionů USD, což reprezentuje více než 20 týdnů projektovaných dovozů zboží a služeb.

- Zahraniční aktiva (k 31. 12. 2009): 3 122 mil. USD
- Zahraniční pasíva: 96 mil. USD
- Netto devizové rezervy: 3 122 mil. USD
- Rezervy v týdnech zbožových dovozů: 22
- Rezervy v týdnech – zboží a služby: 19

Pramen: Bank of Jamaica

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

Zahraniční zadluženost, dluhová služba, hlavní splátky a splátky úroků (v mil. USD)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Zahr.zadluženost	7 162	7 644	7 695	7 988	8 132
HDP (%)	70,3	71,3	67,2	71	72
Dluhová služba	1 038	918	1 172	1 232	1 436
Hlavní splátky	574	360	577	587	622
Splátky úroků	464	558	595	645	814

Pramen: ALADI, Bank of Jamaica

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovní systém na Jamajce je diverzifikovaný a kompetitivní, nabízí svým klientům širokou škálu služeb. Zahraniční měna může být nakupována a prodávána v komerčních bankách a u dealerů ostatních finančních autorit. Jamajka však není mezinárodním finančním centrem a nemá legislativu umožňující offshore bankovníctví. Bankovní a finanční služby v plném rozsahu zajišťují komerční banky otevřené veřejnosti po celý týden. Systém zahrnuje také remittance agencies a směnární. Všechny obchody akceptují kreditní a debetní platební karty, jak místní tak zahraniční. Největší banky s širokou sítí poboček jsou National Commercial Bank, Bank of Nova Scotia (Scotiabank), First Caribbean International Bank (Barclays Bank a CIBC), RBTT (Royal Bank of Trinidad and Tobago) a Citibank.

V čele bankovního systému je centrální banka Bank of Jamaica, která je zodpovědná za provádění měnové a regulační politiky, má dohlížecí zodpovědnost nad komerčními bankami, finančními institucemi, stavebními spořitelny a průmyslovými společnostmi a záložnami.

Bankovní systém dále tvoří komerční banky, které nabízejí kompletní bankovní služby a zahraniční investoři si mohou půjčovat u místních komerčních bank na investice na Jamajce.

Depozitní banky jsou provozovány a vlastněny převážně komerčními bankami.

Směnárny operují především v turistických oblastech a jsou řízeny a provozovány centrální bankou. Směneční operátoři mohou nakupovat cizí měnu v cestovních šecích v neomezeném množství, omezení však platí na veškerý nákup směnek a platebních příkazů.

Ostatní finanční a specializované finanční instituce zahrnující:

- vládou vlastněnou banku Export-Import Bank of Jamaica Ltd. na podporu obchodu a poskytování pojišťovacích a finančních služeb místním exportérům
- The National Investment Bank of Jamaica s vládním podílem a se zodpovědností za vládní privatizační programy
- The Development Bank of Jamaica Ltd., poskytující financování projektů v zemědělství, průmyslu, výrobním sektoru a turistice, poskytování půjček provádí prostřednictvím komerčních bank
- The National Housing Trust je institucí veřejného sektoru, která spravuje povinné úspory zaměstnanců placených zaměstnavateli a poskytuje financování stavebních hypoték za tržní sazby
- The Jamaica Mortgage Bank Limited a The Caribbean Housing Finance Corporation jsou společnostmi veřejného sektoru, poskytující financování stavebního spoření a půjček na bydlení

Investiční instituce

Jamaica má velký počet specializovaných investičních společností (záložen), které směřují své fondy hlavně do akciového trhu, trhu nemovitostí a vládních obligací. Významnou roli investorů hrají pojišťovací společnosti, investující do různých fondů vč. penzijního.

Hlavní banky

- Bank of Jamaica
- Citibank NA
- National Commercial Bank Jamaica
- RBTT Bank Jamaica Ltd.
- Cok Co-operative Credit Union
- GSB Credit Union
- Jamaica Unit Trust
- Jamaica Mortgage Bank
- Manchester Credit Union
- Montego Credit Union
- Biz Jamaica
- CandWJ Credit Union
- Churches Credit Union aj.
- First Caribbean (CIBC)
- Mayberry Investment

Pojišťovny

- General Accident Insurance
- Guardian Life Ltd.
- Jamaica International Insurance
- Jmmb Securities Ltd.
- Nem Insurance

- NPG Insurance
- Marathon Insurance
- Victoria Mutual Insurance aj.

5.5. Daňový systém

Na Jamajce je v platnosti daňový zákon a v běžném roce jsou vybírány následující daně fyzických a právnických osob:

Daň a sazba

- DPH – daň z přidané hodnoty (VAT): 16,5 %
- korporativní daň ze zisku: 33,33 %
- daň z převodu majetku: 7,5 %
- studijní daň: 3 %
- národní daň z bydlení: 3 %
- daň ze mzdy (HEART): 3 %
- příspěvek na sociální zabezpečení (národní pojištění): 2,5 %
- daň za spotřebu paliv: 6 6645 JMD za litr
- daň z převodu nemovitostí: 5,5 % – prodávající platí jen polovinu
- majetková daň: různé sazby
- daň z majetkových transakcí: různé sazby
- daň z vozidel: 8 000 JMD fixní poplatek ročně
- roční registrační poplatek: 3 000 JMD pevná sazba (u motorových vozidel)

Do r. 1985 byl jamajský daňový rámec podobný anglickému. Fyzické osoby platily daně na bázi progresivní stupnice, po sražení dávek za různé výlohy a statutárních odpočtů za národní pojištění, stavební spoření a školství. Zaměstnavatelé vybírali daň a statutární odpočty. Společnosti platily daně z příjmu z netto výnosů.

V r. 1985 ponechala daňová reforma systém společností prakticky netknutý, pouze změnila radikálně daně fyzickým osobám. Každá fyzická osoba pobírá osobní dávky, ale všechny ostatní příjmy jsou zdaněny pevnou sazbou. V r. 1991 byla zavedena daň z přidané hodnoty, obecně na Jamajce známá jako všeobecná spotřební daň. Původně ve výši 10 %, nyní 16,5 % na veškeré zboží a služby.

6. Zahraniční obchod země

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Obchodní bilance za roky 2005–2009 (v mil. USD)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Export	1 532	1 983	3 464	3 672	3 879
Import	4 739	5 650	6 231	5 896	6 432
Saldo	-3 207	-3 667	-2 767	-2 224	-2 553

Pramen: Bank of Jamaica, listopad 2010

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Export (2010)

- USA 28,8 %
- EU (mimo V. Británii) - Nizozemí, Norsko, Francie, Německo 17,1 %
- Kanada 16,1 %
- Velká Británie 12,8 %

Import (2010)

- USA 43,5 %
- CARICOM 11,2 %
- EU (V. Británie, Nizozemí, Francie, Německo) 10,5 %
- Japonsko 6,1 %

6.3. Komoditní struktura

Komoditní struktura (v tis. USD)

	2005		2006		2007	
	import	export	import	export	import	export
Potraviny	602	193	617	236	301	166
Nápoje a tabák	56	79	68	90	32	47
Suroviny (bez paliv)	79	1 040	82	1 259	43	603
Minerální paliva, mazadla a ost. materiály	1 360	111	1 758	268	937	128
zvířata a rostlinné oleje a tuky	28	-	25	-	13	-
chemikálie	555	57	680	74	347	28
průmyslové výrobky	638	11	696	14	307	7
stroje a dopravní zařízení	870	18	1 130	22	508	11

různé hotové výrobky	477	21	511	19	232	10
ostatní	73	-	82	-	35	-
celkem	4 739	1 532	5 650	1 983	2 756	1 003

Export (2009)

- alumina (oxid hlinitý) 57,6 %
- bauxit 6,9 %
- cukr 6,5 %
- banány 1,8 %

Import (2009)

- suroviny mimo paliva 32,0 %
- spotřební zboží (potraviny, průmyslové výrobky) 28,2 %
- paliva 25,1 %
- kapitálové statky (stroje a zařízení, dopravní prostředky aj.) 14,7 %

6.4. Dovošní podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Zahraniční obchod se řídí mezinárodními pravidly, vývozu ani dovozu nejsou obecně kladeny žádné administrativní překážky, s výjimkou speciálu. V platebním styku jsou běžné obvyklé formy placení, zejména neodvolatelným potvrzeným akreditivem. Při dodávkách na úvěr se doporučuje vyšší forma zajištění devizové návratnosti dodávky bankovní garancí či bankovním avalem.

Při dovozu jsou vyžadovány tyto doklady:

- celní prohlášení
- obchodní faktura
- přepravní dokumenty (Bill of Lading, Airway Bill apod.)
- certifikáty o původu zboží, kvalitě, sanitární a fytosanitární podle druhu dováženého zboží, příp. vážní certifikát, balicí list apod.

Zvláštní podmínky platí pro dovoz zboží do volných zón.

Zakázané nebo pro dovoz omezené položky

Je zakázán dovoz střelných zbraní, munice a výbušnin a kontrolovaných léků bez předepsaného povolení vystaveného před jejich dovozem na Jamajku. Je omezen dovoz ovoce, rostlin, masa, zeleniny a živých zvířat, na které je nutné platné povolení vystavené jamajskými úřady před jejich dovozem. Tiskoviny obchodního charakteru podléhají clu.

Obchodní rámec převzatý z Velké Británie je liberální. Fyzické osoby mohly do r. 2004 zaregistrovat společnosti s ručením omezeným podle zákona z r. 1965 tzv. Company Law Act. Obchodníci s exkluzivitou nebo vlastníci mohli registrovat svá obchodní jména ve smyslu zákona Registration of Business Name Act., zámožské společnosti se mohly registrovat v zemi, aniž by musely zřizovat místní společnost.

V r. 2004 vstoupil v platnost nový zákon New Companies Act, který zjednodušil požadavky na zřizování společností a přispěl k pozitivnímu vývoji v informatice a technologiích.

Dovozní formality a proclení zboží

- je-li vyžadována licence, povolení nebo certifikace pro dovoz výrobku, je nutno kontaktovat příslušný úřad
- vyzvednout přepravní dokumenty od přepravního agenta nebo zahraničního dodavatele a předat je dopravní společnosti nebo letecké na Jamajce a uhradit nutné poplatky za vystavení dokumentů a za přepravu a převzít námořní konosament (Bill of Lading) nebo letecký nákladní list (Air Waybill)
- přesahuje-li hodnota zboží USD 5 000,-, nebo je-li dováženo motorové vozidlo, je nutno kontrahovat celního agenta (Customs Broker), kterému dovozce předá všechny relevantní dokumenty, tj. dovozní licenci, faktury, námořní konosamenty nebo letecký nákladní list
- předložit žádost na úřad daňové certifikace pro vystavení certifikátu o souhlasu se zaplacením daně
- Broker nebo dovozce zkompletuje tzv. C78 Import Entry a předloží ho celnici ke schválení
- Po akceptu tohoto certifikátu je tento ověřen a zaplatí se clo
- Pokud je Import Entry vrácen brokerovi/dovozci, tento přistoupí k proclení zásilky v přístavu a dále:
 - broker/dovozce zaplatí všechny výlohy přístavní společnosti/aeroliniím za skladování a vyložení zásilky
 - B/L nebo Air Waybill je předložen s ostatními dokumenty celnici pro vystavení lodního manifestu
 - Broker/dovozce předá B/L nebo Air Waybill správci skladiště k vyhledání zboží
 - Po lokalizaci zboží ho proclí celní úředník a uvolní. V případě osobních svršků se platí clo v přístavu před jeho uvolněním

6.5. Ochrana domácího trhu

V souvislosti se snahou vlády o maximální otevření jamajské ekonomiky dochází k trvalému uvolňování ochranných obchodních a investičních bariér. Jamajka je otevřeným trhem, vláda průběžně odstraňuje celní překážky a podporuje příliv přímých zahraničních investic. Je trhem s moderní infrastrukturou, vynikajícím telekomunikačním spojením, se strategickou polohou blízko hlavních trhů, bez cenových a devizových kontrol s minimem dovozních a vývozních restrikcí a zavedenými volnými zónami. Ochrana domácího trhu v praxi neexistuje.

6.6. Zóny volného obchodu

Jamajské volné zóny jsou vládní iniciativou k podpoře zahraničních investic. Společnosti, které operují v rámci těchto zón, neplatí daně ze zisku, požívají výhod celních úlev na dovozy i vývozy a mírných celních procedur. Nicméně však mají povinnost vyvážet 85 % své produkce mimo země CARICOMu. Jamajské volné zóny byly vytvořeny Zákonem o jamajských exportních volných zónách a jsou spravovány přímo vládou. Firmy, operující v těchto zónách, mohou zboží skladovat, vyrábět, redistribuovat, zušlechťovat, rafinovat, montovat, balit a provádět další servisní operace. Požívají plně neomezených daňových prázdin, nepotřebují žádné dovozní licence a mají celní úlevy na kapitálové statky, suroviny, stavební materiál a kancelářské vybavení.

Jamajka má 4 volné obchodní zóny, ale společnosti mimo zóny mohou požádat o vydání statutu volné zóny jako tzv. Single Entity Free Zones. Vláda původně využívala tyto zóny na podporu oděvního průmyslu a odvětvích s ním spojených, v 90. letech však převládl průmysl informačních technologií. První volnou zónou na Jamajce byla Kingston Free Zone otevřená v r. 1976 u kontejnerového terminálu v Kingstonu o rozloze 180 000 m². Další významné volné zóny jsou Montego Bay Free Zone, Garmex Free Zone, Hayes Free Zone a Cazoumar Free Zone. Bližší informace o podnikání v těchto zónách lze získat přímo na Kingston Free Zone, e-mail: kfzclsvc@infochan.com a na Montego Bay Free Zone na e-mailu: clients-mbfz@jadigiport.com.

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

7.1. Smluvní základna

ČR nemá s Jamajkou žádná smluvní ujednání.

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Vzájemná obchodní výměna mezi ČR a Jamajkou v letech 2001-2007 (v tis. USD)

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vývoz	237	357	256	115	117	94	114
Dovoz	93	167	273	358	563	361	1 024
Obrat	330	524	529	473	680	455	1 138
Saldo	144	190	-17	-243	-446	-267	- 910

Pramen: statistiky ČSÚ, 2008

Vzájemná obchodní výměna mezi ČR a Jamajkou v letech 2008-2014 (v tis. USD)

Rok	2008	2009	2010
Vývoz	56	1 554	186
Dovoz	1 516	1 078	286
Obrat	1 572	2 632	427
Saldo	-1 460	476	-101

Pramen: statistiky ČSÚ, 2008

7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

Vývoz

Zrcadla skleněná i zarámovaná, zrcátka zpětná, přístroje vysílací pro televizi, rozhlas a kamery, čerpadla a vývěvy vzduchové, kompresory, ventilátory, papír a karton nenatíraný sulfátový, části a součásti traktorů a osobních a nákladních motorových vozidel, textilie povrstvené, plátno malířské, výrobky ostatní z plastů, chladničky, boxy mrazicí, čerpadla tepelná, nože, destičky břitové pro stroje, trubky, hadice a příslušenství z plastů, nástroje ruční, stroje obráběcí, přístroje elektrické pro telefonii a telegrafii aj.

Dovoz

Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry, přípravky alkoholické, ovoce a ořechy i vařené, zmrazené, slazené, desky gramofonové, pásky magnetofonové aj. média nahraná, části motorů elektrických, generátorů, generátorových soustrojí, přístroje elektrické osvětlovací, stěrače pro motorová vozidla a kola, pepř, paprika sušená, kostýmy, kabátky, šaty sukně, kalhoty dámské a dívčí, ložiska valivá kuličková, válečková, jehlová, čočky, hranoly, zrcadla, části strojů optických, měřicích, kontrolních, lékařských, rostliny, plody aj. pro parfumerii, lékařství čerstvé, sušené apod.

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

Mezi perspektivní obory s příležitostmi pro české podnikatele patří bezesporu těžební průmysl - hornictví, kde jsou dobré možnosti dodávek těžebních strojů a strojního zařízení v návaznosti na rozvojový projekt MŽP ČR na průmyslové využití nemetalických surovin, vhodných pro cementárny, vápenky, mikromletí

apod. Dobré možnosti jsou také při participaci v projektu výstavby koksárenské linky na využívání ropného koksu v Hunt's Bay (dále viz bod 9.4.).

Dále je třeba zdůraznit investiční pobídky a vládní programy v zemědělství, které umožňují preferenční bezcelní dovoz vozidel a průmyslového zařízení pro zemědělské účely, úlevy z daní ze zisku ze zemědělské produkce, vynětí ze spotřebních daní u specifických zemědělských aktivit aj. Do zemědělství je také možno nabízet zpracovatelské potravinářské linky, balicí stroje na různé potravinářské produkty a obalové materiály, iniciativně je možno nabízet rekonstrukce cukrovarů a jejich technologie i hotové potravinářské speciality a celou škálu spotřebního zboží.

Prostor pro podnikání je také v sektoru turistiky a s ní spojených oborech (vybavení nových hotelových komplexů, stavební materiály, český křišťál a bižuterie a umělé polodrahokamy aj.).

Negativem této relace je skutečnost, že se jedná o malý trh jak rozlohou, tak počtem obyvatelstva, kde nemá ČR své zastoupení. Funguje však Honorární konzulát v Kingstonu.

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

S Jamajkou nebyly uzavřeny žádné smlouvy ani dohody o společném podnikání, vzájemná obchodní výměna se realizuje výlučně na bázi běžných komerčních podmínek. Jiné formy ekonomické spolupráce než hladký vývoz a dovoz nejsou rozpracovány.

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

ZÚ ČR v Caracasu nemá přehled o všech poptávkách po českém zboží, službách a výrobní kooperaci. Všechny poptávky jamajských partnerů, jakož nabídky českých firem probíhají přímo mezi těmito subjekty.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

ČR poskytovala Jamajce rozvojovou pomoc v projektu rozvoje a průmyslového využití nemetalických minerálních zdrojů, jejímž realizátorem byla firma GET s.r.o. Celková částka projektu, který byl realizován v období let 2006–2010, je 55 milionů Kč. Českým gestorem této zahraniční rozvojové spolupráce je Ministerstvo životního prostředí ČR. Jamajský příjemce zahraniční rozvojové spolupráce hodnotil projekt velmi pozitivně a požadoval jeho pokračování i v dalších letech. Pro nedostatek finančních prostředků byl však v r. 2010 ukončen.

Zájem jamajské strany o spolupráci vytváří podmínky pro konkrétní surovinový průzkum (vápence) na Jamajce a vytváří příležitost pro dodávky českých strojírenských technologií jak na Jamajku, tak i do ostatních zemí Karibiku. Uvedený projekt slouží jako reference pro hospodářskou spolupráci v zemích Latinské Ameriky a na jeho základě byly rozpracovány nové projekty hospodářské spolupráce v geologickém průzkumu a těžbě nemetalických minerálních zdrojů v Guyaně a Surinamu.

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Vzájemná výměna v oblasti služeb není statisticky vedena ani v ČR, ani na Jamajce a není proto možno zjistit její úroveň, obory a kvalitu.

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Distribuce a prodej dováženého zboží na Jamajce se realizuje prostřednictvím místních importérů, distributorů a obchodních zástupců. Velká část dodávek materiálů a strojů a strojního zařízení se dováží přímo konečnými uživateli. Úzké kontakty s konečnými uživateli a poskytování excelentní kvality, poprodejního servisu a konkurenčních cen jsou podstatné pro vybudování a udržení pozice na trhu. Současně je třeba mít na zřeteli, že relativní blízkost USA způsobuje, že mnoho importérů zboží na Jamajku udržuje přímé kontakty s reprezentanty vývozců a zástupců, především na Floridě.

Pro české podnikatele z těchto skutečností vyplývá, že musejí zpracování jamajského trhu věnovat obzvláště velkou pozornost a nabízet zboží nejvyšší kvality se zajištěným servisem při konkurenceschopných cenách. Je však nutno zdůraznit, že se jedná o trh malý, který je dostatečně saturován konkurenčními výrobci zejména z USA, Kanady a Velké Británie, kteří patří mezi největší obchodní partnery Jamajky, a šance na uplatnění českého zboží jsou tím velmi omezené.

Při zpracování trhu je možné také využívat služeb The Jamaica Trade Point, který nabízí provedení exportní registrace, vyřízení žádostí o dovozní a vývozní licence, exportní certifikáty a žádosti o povolení, zajištění náležitostí spojených s nakládkou a dopravou zboží, E-manifestu, E-placení, předkládání obchodních faktur a formuláře C-87 a obchodní informace. Informace na webu www.JamaicaTradePoint.com.

Na Jamajce nejsou žádné specifické zákony, které by diktovaly kontraktační podmínky pro obchodní zástupce a distributory. Strany formulují své podmínky a lhůty s pomocí nebo bez pomoci místní právní kanceláře. Nicméně, každý dodavatel nebo obchodní zástupce či distributor je vázán zákonem o korektní soutěži (Fair Competition Act – FCA), který zabraňuje smluvním doložkám, které omezují volnou konkurenci. Podle jamajského systému britského zvykového práva po podpisu dohody se tato stává zákonně vázaným dokumentem a její porušení může být řešeno soudní cestou. Partnery na Jamajce je možno vyhledat prostřednictvím místní vládní investiční agentury JAMPRO (Jamaica Promotion Corporation), dále soukromou organizací The Private Sector Organization of Jamaica, The Jamaican Manufacturers' Association nebo Jamaica Chamber of Commerce.

Franchising

Obvyklou formou podnikání na Jamajce je franchising, který je velmi rozšířený zejména v rychloobslužné síti stravování (Kentucky Fried Chickem, Burger King, McDonalds, Pizza Hut, Subway, Wendy´s aj.). Dále je franchising obvyklý v síti prádelen a čistíren, automobilových servisů a výcviku pracovníků.

Joint Ventures/Licensing

Nerezidentní partneři, pokud nespádají do některého z pobídkových programů, včetně korporativních partnerů, podléhají zdanění z podílu zisku ze svého partnerství. Nerezidentní zahraniční společnosti platí daně ze zisku ve stejném rozsahu a výši jako rezidentní společnosti.

Poprodejní servis a podpora zákazníkovi

Jsou důležitou kompetitivní výhodou na jamajském trhu a požadavkem všech složek prodejního mechanismu. Bez tohoto servisu je uplatnění jakéhokoliv technicky náročnějšího produktu prakticky vyloučené.

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Pro získání zaměstnání na Jamajce je nutné pracovní povolení a vízum pro občany, mimo občany Commonwealthu. Pracovní povolení se vyžaduje, přesahuje-li délka pobytu 2 týdny. Výjimky mohou být uděleny osobám přiděleným krátkodobě k jamajské vládě, na univerzitě University of West Indies nebo kontrahovaných v podobných organizacích. Žádosti o pracovní povolení se předkládají Ministerstvu práce a sociálního zabezpečení a lhůta stanovená k jeho vyřízení je 4–6 týdnů, bez poplatku. Cizí státní příslušníci, kteří uzavřeli sňatek s jamajskými občany nebo občané narození na Jamajce nepotřebují pracovní povolení.

Kartu s pracovním povolením tzv. Work Permit Card vystavuje po udělení pracovního povolení Ministerstvo práce a sociálního zabezpečení na adrese:

THE MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL SECURITY

1F, North Street

K i n g s t o n

JAMAICA

e-mail: mlss@gov.jm.gov

nebo

kterákoliv kancelář Ministerstva práce a sociálního zabezpečení v hrabství na celém ostrově

webové stránky: www.investjamaica.com, www.gis.gov.jm

Žádosti o pracovní povolení musí být vystaveny trojmo a doloženy s následujícími podpůrnými doklady:

- dopis adresovaný na Permanent Secretary, Ministry of Labour and Social Security, 1F North Street, Kingston, vystavený místním zaměstnavatelem s jasným uvedením důvodů žádosti a doložením, že zaměstnavatel vyvinul snahu o přijetí jamajského pracovníka
- žádost musí být předložena s dokladem o zaplacení nerefundovatelného poplatku 1 000 JMD za zpracování
- doklad o kvalifikaci
- přehled předchozích zaměstnání
- výpis z rejstříku trestů vystavený v zemi původu nebo pro jeho obnovu na Criminal Records Office, Police Department, 34, Duke Street, Kingston s poplatkem 1 000 JMD na Ministry of Justice, Mutual Life Building, 2, Oxford Road, Kingston
- doklad o obchodní registraci
- certifikát o ochotě k daňovému přiznání
- ověřené kopie údajů z pasu žadatele
- dvě fotografie pasového rozměru
- číslo registrace daňového plátce

Výjimky z pracovního povolení:

- ředitelé, inspektoři a auditoři společnosti, asociace, organizace aj. zapsaní do jamajského rejstříku
- osoby, které zemi navštěvují ve spojení s místními firmami
- osoby, které na Jamajku přijíždějí v rámci technické pomoci nebo inspekce strojů, zařízení a výrobních linek
- spisovatelé, novináři, spíkáři, varietní umělci, hlasatelé, sochaři a malíři (vyjma průmyslových)

Další informace k pracovnímu povolení lze obdržet na:

WORK PERMIT UNIT

Ministry of Labour and Social Security

1F North Street

Kingston

Telefon: 00876-922 95 00-14

Fax: 00876-924 96 39

web: www.mis-ele.org.jm

Zdanění

Mezi jamajskými občany a cizinci není rozdíl pro placení daně ze zisku a dalších daní z příjmu. Ze zdanění jsou vyňati diplomaté. Cizinci mohou volně poukazovat své brutto výděly mimo Jamajku. Při vypršení jejich kontraktů jsou jejich příspěvky deponované u National Housing Trust na žádost a po obdržení income tax clearance refundovány.

Restrikce

Neexistují žádné zákonné restrikce zaměstnávání cizinců v žádném specifickém odvětví, ale vydání pracovního povolení závisí na odbornosti a schopnostech cizinců, které nemůže nabídnout jamajský občan.

Životní podmínky

Bydlení na vysoké úrovni je běžné a nájmy jsou obvykle nižší než v USA a Evropě. Výdaje za potraviny a vybavení domácnosti jsou poněkud vyšší než v Severní Americe a Evropě, ale služby, včetně domácích prací, jsou levné a kvalitní. Vzdělání je na vysoké úrovni, zejména v privátních školách s úhradou školného. Na Jamajce jsou 3 univerzity a několik dalších terciálních institucí. Komunikační služby jsou výkonné a solidní. Denně je v provozu několik letů do USA a přímých letů do Evropy, Panamy a jižního Karibiku. Telefonní systém je moderní, digitální, se spojením optickým vláknem a přímý dialing z a do celého světa. Mobilní telefonie pokrývá celý ostrov. Přístup k internetu je zajištěn přes několik poskytovatelů internetových služeb. Dodávky elektrického proudu jsou dostatečně kvalitní, kvůli údržbě se však mohou vyskytnout dočasná přerušení. Při déle trvajícím suchu se mohou vyskytnout problémy s dodávkou vody. Kvalita vody je dobrá.

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Pro založení firmy na Jamajce se doporučuje vstoupit do kontaktu s vládní agenturou JAMPRO (Jamaica Promotions Corporation), a to jak pokud jde o výrobu, tak i o poskytování služeb. Potenciální zájemce o zřízení kanceláře nebo reprezentace na Jamajce musí předložit návrh projektu agentuře JAMPRO k analýze a sledování. Tento návrh projektu musí obsahovat předpokládané náklady a jejich finanční krytí a výrobní plán. Registrace nebo inkorporace firmy musí být provedena v rejstříku společností a JAMPRO poskytne pomoc při:

- získávání přihlášek z daňového úřadu pro udělení čísla daňového poplatníka a získání čísla firmy nebo obchodu
- získávání dovozních licencí od obchodní komory
- identifikaci umístění obchodu (prostor pro závod nebo pozemek)
- žádosti o koncese spadající do pobídkové legislativy
- žádosti do tzv. revenue board pro získání Business Enterprise Number (BENO)
- pracovní povolení pro nerezidentní personál
- registraci ke spotřební dani nebo nepřímé dani

K vytvoření soukromé společnosti s ručením omezeným musí být nejméně dvě a nejvíce dvacet osob akcionářů. Neexistují žádná omezení národnosti upisovatelů. Pro ustavení společnosti musí být předloženy dva zákonné dokumenty, a to zakládající memorandum a stanovy.

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

Inzerce se provádí především HSP, rozhlasem, televizí, tiskem a billboardy. Počet reklamních kanceláří má celostátní pokrytí. Počet společností s licenci na poskytování rozhlasových vysílacích služeb vzrostl na současných 12 a dalších 40 účastníků má licence pro televizní vysílání. Na ostrově jsou poskytovatelé internetových služeb (Cable and Wireless, Infochannel, Colis, JamWeb, World Telenet, Anngel, Kasnet, N5 Systems aj.). Nejrozšířenějším prostředkem masové komunikace je rozhlas se sedmi autorizovanými rozhlasovými stanicemi. Síť dvou místních televizních stanic Television Jamaica (TVJ) a CVM poskytuje placené reklamní a propagační služby všeho druhu. V zemi je jedna rozhlasová stanice, která poskytuje výhradně náboženské vysílání.

Na Jamajce se vydávají dva ranní deníky a jeden odpolední bulvární plátek (The Star Newspaper) a několik periodik a časopisů, z nichž nejrozšířenější jsou deník The Gleaner Newspaper, The Jamaica Observer Newspaper a nedělní The Jamaica Herald Newspaper. Vyhledávaným časopisem je Investor's Choice Magazine (měsíčník) a Insight (2x měsíčně).

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Obchodní spory vzniklé z dodavatelskoodběratelských vztahů řeší na Jamajce obchodní soudy, příslušné trvalému sídlu jamajského partnera. Pro jejich řešení se v každém případě doporučuje využívat nabídek místních advokátních kanceláří, zajistit si jejich profesionální služby již v počátečním stadiu obchodní spolupráce a zajistit si tak hladký start obchodu a plnění místních zákonů. Jamajská advokátní komora (The Jamaica Bar Association) sdružuje přes 550 advokátů a jejich seznam je možno získat na této asociaci na telefonu 876-922-2319. Doporučuje se v každém případě úvodní smířčí řízení s partnerem.

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Státní zakázky jsou všeobecně zadávány prostřednictvím veřejných tendrů, přímého náboru a nebo vyzváním registrovaných dodavatelů k účasti. Objem v zemi vyráběného zboží je relativně malý, takže existuje jen málo místních společností, které by mohly konkurovat zahraničním dodavatelům. Společnosti, které mají zájem dodávat kancelářské zboží, se musí registrovat u Financial Management Division ministerstva financí (telefon 876-929-9330). Společnosti, které mají zájem o dodávky ostatního zboží a materiálu, musí kontaktovat The National Water Commission (pro dodávky vody a distribuční zařízení), The Jamaica Commodity Trading Company (pro nákup základních potravin a hnojiv v rámci programů půjček pro koncesionáře), The Pharmaceutical Division of the Ministry of Health and Health Corporation Ltd. (dodávky léků a léčiv) a ministerstvo bydlení (pro stavební materiály a vybavení bytovek).

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Jamajský trh není trhem mimořádně rizikovým, za předpokladu, že zahraniční dodavatel využije v mezinárodním obchodě obvyklé instrumenty zajištění návratnosti pohledávky prostřednictvím místních a zejména mezinárodních bankovních kanálů se sídlem v třetích zemích. Určitá obezřetnost a pečlivý výběr místního partnera je na místě, je vhodné využívat informačních služeb poskytovaných mezinárodními společnostmi (např. Dun and Bradstreet), korespondenčními bankami a bankovními institucemi a v případech vstupu do prvního obchodního případu si vyžádat i informace kancelářské, ještě před uzavřením smluvních závazků. Využívat také služeb místních advokátních komor a asociací podnikatelů.

ZÚ Caracas zatím nemá poznatky, že by některý z českých podnikatelských subjektů pracujících s jamajským trhem registroval nedobytnou pohledávku nebo soudní vymáhání pohledávky.

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Jamajská ústava uznává majetková práva. V platnosti jsou zákony o ochraně vlastnictví, týkající se specificky ochrany duševního vlastnictví. Bilaterálně má Jamajka uzavřené dohody o ochraně duševního vlastnictví a bilaterální investiční dohodu s USA. V červnu 1999 schválil jamajský Senát tři zákony, nový Zákon o obchodních známkách (Trade Marks Act), situační zákon v topografii (Layout Design) a dodatek k zákonu o autorských právech (Copyright Act), který rozšiřuje své pokrytí o databáze a otázku

obchodování v zakódovaném vysílání. Všechny tři byly uzákoněny jakožto plnění povinnosti Jamajky podle dohody s WTO o aspektech ochrany duševního vlastnictví (TRIPS), s Pařížskou konvencí na ochranu průmyslového vlastnictví a jako bilaterální dohody o duševním vlastnictví mezi Jamajkou a USA.

Jamajka má obecně přijatelný a rozumný zákon o autorských právech a ochraně obchodních známek, nicméně patentový režim Jamajky je již zastaralý a neodpovídá mezinárodním standardům. Jamajka byla proto zahrnuta do speciálního seznamu 301 (Special 301 Watch List) k dalšímu sledování režimu patentů, průmyslového designu aj., který by odpovídal mezinárodním standardům.

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Obvyklou platební podmínkou v relaci Jamajka je neodvolatelný potvrzený akreditiv, příp. s odloženou splatností. Při úvěrových dodávkách se doporučuje vyšší forma zajištění bankovní garancí nebo bankovním avalem. Platební morálka jamajských partnerů je vcelku dobrá, k určitému prodlení v úhradě do zahraničí může dojít z důvodů transferů přes třetí země. Kvalitu výběru jamajského partnera je třeba věnovat náležitou pozornost a využívat budoucích služeb honorárního konzula v Kingstonu, u něhož bude vhodné ověřovat bonitu partnera a formu placení.

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

V zemi nejsou organizovány žádné významné mezinárodní veletrhy, pouze výstavní oborové akce, jako zemědělské a dobytkářské výstavy, módní a šperkařské přehlídky, výstavy o cestovním ruchu apod.

9. Investiční klima

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Podmínky pro vstup zahraničního kapitálu do země jsou příznivé, zahraniční investice je nutno pouze v zemi zaregistrovat u centrální banky a prostřednictvím vládní agentury na podporu obchodu JAMPRO splnit všechny další podmínky pro podnikání potřebné, tj. zaregistrovat firmu jako daňového poplatníka u daňového úřadu, požádat o přidělení čísla obchodní firmy, předložit zakladací listiny mateřské společnosti, dohodu akcionářů a stanovy aj. – bližší informace viz bod 8.3.

Platné pobídky a úlevy pro zahraniční investory jsou v sektoru zemědělství a v některých vládních programech na podporu rozvoje turistiky. Se zahraničním investorem je nakládáno jako s národní společností, požívá stejných výhod, jako místní podnikatelské subjekty a má zajištěno právo rovného zacházení.

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Jamajka je cílem zahraničních investorů zejména z relace USA, Velké Británie a zemí EU. Od r. 2002 do r. 2009 bylo realizováno 22 projektů přímých zahraničních investic na Jamajku v objemech kolem 250 mil. USD ročně.

Na ostrově investují multinacionální společnosti, z nichž největší investice realizovaly tyto společnosti:

- Riu Hotels and Resorts 2 projekty v turistice
- National Assets Recovery Services 1 projekt v rehabilitaci vodních zdrojů
- Verizon 1 projekt v telekomunikacích
- Verizon International Teleservices 1 projekt v televizních službách
- ZIM 1 těžební průmysl

Největším investorem dle zemí jsou USA, Španělsko, Velká Británie, Dominikánská republika a Izrael.

Podle odvětví bylo realizováno nejvíce investičních projektů do:

- nemovitostí, turistiky a zábavně odpočinkového průmyslu
- těžkého průmyslu
- telekomunikací
- obchodních a finančních služeb
- chemického průmyslu, plastikářství a gumárenství
- dopravy a distribuce

9.3. České investice v teritoriu

V teritoriu Jamajky nejsou registrovány žádné české investice. Vzhledem k tomu, že Jamajka nabývá mezi českými podnikateli zejména v zábavním průmyslu na oblibě a stává se cílem rekreačních pobytů, lze předpokládat, že v průběhu příštího roku dojde k prvním českým investicím do nemovitostí a příp. do turistiky a navazujících oborů.

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Jak uvedeno v předchozím textu, perspektivním odvětvím je obecně sektor turistiky, těžebního průmyslu (bauxit a jeho zpracování) a zemědělství, zejména díky vládním programům bezcelních dovozů dopravních prostředků, strojů a zařízení pro zemědělství a podpoře soukromého podnikání v zemědělské výrobě.

V r. 2010 byla uvedena do provozu koksárenská linka na využívání ropného koksu jako paliva pro 120 MW elektrárnu plánovanou k uvedení do provozu v lokalitě Hunt's Bay. Tato linka má sloužit jako kogenerační jednotka. Koksárenská linka bude konvertovat zbytkovou ropu z vakuové destilační věže do lehkých hydrokarbonových plynů, nafty, Cokeru LGO a HGO a ropného koksu. Projekt výroby ropného koksu a výstavby koksárenské linky proběhne v rámci joint venture jamajské státní společnosti Petrojam s venezuelskou ropnou státní PDVSou. Pro české firmy jsou možnosti participace na dodávkách zařízení pro koksárenství a energetiku (kogenerační jednotky, plynové a nízkorychlostní diesel turbíny) a detailní informace a technické zadání je možno vyžádat přímo na Honorárním konzulátu ČR v Kingstonu.

Rozsáhlé projekty jsou připravovány v sektoru energetiky, a to:

- výroba ethanolu E-10
- výroba biopaliv B5
- rekonstrukce rafinérie ropy státní společnosti Petrojam
- expanze Jamaica Public Service Co. Ltd.
- program elektrifikace venkova
- větrná elektrárna Wigton ve střední části Jamajky (produkční kapacita 23 MW)
- vodní elektrárna Loughlands/Great River aj.
- projekty rozvoje stavebnictví a dostatečného zásobování bytů elektrickou energií
- projekt rozvoje energetické databáze
- program zvýšení národní výkonnosti a energetické ochrany

Informace k uvedeným projektům možno vyžádat u HK ČR p. Jamese M. Josepha v Kingstonu.

9.5. Rizika investování v teritoriu

Při vhodném zajištění investice jsou rizika investování v teritoriu minimální.

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

Na Jamajce se nepřipravuje žádná daňová, penzijní aj. reforma, která by měla dopad na ekonomickou sféru a ovlivnila významnější měrou vnitřní i zahraniční obchod země. Naopak se očekává další liberalizace mezinárodního obchodu, snižování cel a nové privatizační projekty.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

ZÚ Caracas nemá informace, že by se připravovalo přijetí nových zákonů, které by se dotýkalo dosud příznivého obchodního a investičního klimatu v zemi.

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

Nové možnosti pro český export jsou uvedeny v bodě 7.4.